

piine pe an (ms. nr. 16), că începutul „ereziei” s-a întâmplat în zilele Patriarhului Nicon, 6 iulie 1682 (ms. nr. 37). Manuscrisul nr. 17 cuprinde bogate informații despre evenimentele întâmplate în Moldova în anii 1787—1788.

Prezentarea manuscriselor o facem în ordine cronologică.

În descrierea manuscriselor ne-am conformat indicațiilor tehnice recomandate în „Instrucțiunile” alcătuite de către Asociația slavistilor, diferite întrucâtva de normele de transcriere adoptate de către P. P. Panaitescu la alcătuirea catalogului *Manuscrisele slave din Biblioteca Academiei R.P.R.* Astfel, prescurtările din textul slav le-am reprodus întocmai; nu am întregit litere nici chiar în cazuri evidente de omitere. Literele suprapuse le-am coborât tacit. Atunci când în textul slav apare tilda, am redat-o, iar dacă, după cuvântul prescurtat, copistul a pus două puncte, le-am reprodus¹.

Am folosit punctuația modernă numai în traducere, pentru o mai bună înțelegere a textului. Recurgem la ghilimele în textul traducerii pentru a diferenția titluri sau formule, fără a interveni cu aceste semne de punctuație în textul slav. Am folosit majusculele în textul românesc sau le-am reprodus pe cele existente în textul original.

Traducerea românească o dăm în paranteze rotunde iar cuvintele românești introduse de noi pentru o mai bună înțelegere a textului, precum și titlurile reconstituite, le cuprindem între paranteze ascuțite.

Reproducem incipiturile numai la textele patristice, istorice, literare etc. (nu și la cele liturgice), considerînd că ele vor fi un indiciu pentru recunoașterea textului.

În note am dat indicații asupra valorii scrierii, iar unde a fost posibil am identificat persoanele citate în text. În ceea ce privește identificarea filigranului, ne-am limitat la indicații sumare, datorită condițiilor particulare în care se găsea manuscrisul.

Mulțumim și pe această cale d-lui Damaschin Mioc de la Institutul de istorie „N. Iorga” și d-lui Ion Radu Mircea de la Institutul de studii sud-est europene pentru bunăvoința de a fi citit integral manuscrisul lucrării noastre și pentru observațiile și sugestiile prețioase pe care ni le-au comunicat.

Aducem această modestă contribuție drept omagiu memoriei marelui slavist român Ion Bogdan, cel care a descoperit într-o bibliotecă particulară manuscrisul celebrului *Letopiseț de cînd s-a început Țara Moldovei*, cea dintîi creație originală a literaturii noastre istorice.

oct. 1968

Nr. 1

Sec. XV. Hîrtie. 215 foi. 32 × 24 cm. Fără început și sfîrșit.

<Tetraevanghel>

f. 1—68v. **ѢЖЕ УТ МАТѢА СТОЕ ВАРОВѢСТІЕ НЕД ПРѢД РОЖДАСТВОМ ХКѢ, СТЫХЪ УТЦѢ** (Sfînta evanghelie de la Matei. Duminica înaintea Nașterii lui Hristos, a sfinților părinți).

¹ Cf. E. Virtosu *Paleografia româno-chirilică*. București, 1968, p. 141.